

HOMOLOGACIJA VOZILA

Sama reč homologacija vodi poreklo od francuske reči "la homologation", koja znači "utvrđivanje saglasnosti prema nečemu"

Ekonomska komisija za Evropu, pri Ujedinjenim nacijama, donela je 20. marta 1958. godine u Ženevi Sporazum o usvajanju jednoobraznih tehničkih propisa za vozila sa točkovima, opremu i delove koji mogu biti ugrađeni i/ili korišćeni na vozilima sa točkovima i uslovima za uzajamno priznavanje dodeljenih homologacija na osnovu ovih propisa.

HOMOLOGACIJA VOZILA

Pod homologacijom se podrazumeva postupak utvrđivanja saobraznosti konstruktivno-bezbedonosnih karakteristika i verifikacije nivoa razvojnih aktivnosti na vozilima, opremi i delovima koji treba da se stave u promet saglasno zahtevima UN Pravilnika (UN Regulations).

HOMOLOGACIJA VOZILA

UN Pravilnici:

- obezbeđuju uniformnost bezbedonosnih karakteristika vozila, opreme i delova;***
- omogućavaju racionalno, sa stanovišta postojeće tehnologije, korišćenje energije i zaštitu životne sredine;***
- obezbeđuju smanjenje troškova proizvodnje, i***
- omogućavaju izbegavanje ponavljanja zakonski zahtevanih kontrola, čime se, nesumnjivo, otklanjaju barijere u trgovinskom poslovanju.***

Sve aktivnosti na donošenju UN Pravilnika odvijaju se u Svetskom forumu za harmonizaciju pravilnika za vozila (WP.29), koji se sastoji od 6 radnih grupa.

HOMOLOGACIJA VOZILA

UN Pravilnici primarno se bave sledećim oblastima:

- aktivna bezbednost - pod njom se podrazumevaju: svetlosni i svetlosno-signalni uređaji, koji obuhvataju farove sa svim mogućim izvorima svetlosti, poziciona svetla, svetla za maglu, itd.; sistem za kočenje; pneumatici; vučni uređaji; uređaji za ograničenje maksimalne brzine; upravljački mehanizmi, itd.;***
- pasivna bezbednost - sa stanovišta zaštite putnika u slučaju udesa u opštem smislu, što obuhvata čvrstoću sedišta i priključaka, sigurnosne pojaseve, zaštitu od udara sa prednje i bočne strane, naslone za glavu, branike, vazdušne jastuke, zaštitne kacige, itd.;***
- zaštita životne sredine - obuhvata: aerozagađenje, dimnost, merenje potrošnje goriva, vozila sa pogonom na tečni gas i na komprimovani prirodni gas, električna vozila, merenje buke, zvučne signalne uređaje, prigušne sisteme, itd.;***
- opšta bezbednost - obuhvata: neovlašćenu upotrebu vozila, zaštitu od požara, sigurnosna stakla, prevoz opasnih materija, čvrstoću strukture autobusa, raspored nožnih komandi, brzinomere, retrovizore, alarmne sisteme, zaštitu od podletanja pod vozilo sa prednje, bočne i zadnje strane, itd.***

HOMOLOGACIJA VOZILA

Do 1995. godine Sporazumu su mogle da pristupe samo članice Ekonomske komisije za Evropu.

Do sredine 2003. godine Sporazum je verifikovalo 38 članica, od kojih su 4 vanevropske države. Mnoge države koje nisu potpisnice Sporazuma unilateralno priznaju i primenjuju UN Pravilnike kao ekvivalente nacionalnim propisima, što je dovelo do toga da homologovana vozila predstavljaju harmonizovani nivo kvaliteta na međunarodnom tržištu vozila, opreme i delova.

Redosled po kome su države pristupile sporazumu određuje i homologacionu oznaku za svaku državu. Naime, ova oznaka se sastoji od velikog slova "E" u krugu i broja koji predstavlja redosledni broj potpisivanja Sporazuma od strane određene članice (E1 - Nemačka, E2 - Francuska, ..., E10 - Srbija, ..., E43 - Japan, ...).

HOMOLOGACIJA VOZILA

FNRJ je 1962. godine pristupila Sporazumu rukovodeći se sledećim ciljevima:

- povećanje aktivne i pasivne bezbednosti saobraćaja;***
- zaštita životne sredine;***
- stvaranje uslova za nesmetanu cirkulaciju proizvoda u međunarodnoj trgovini, odnosno, za nesmetani izvoz domaćih proizvoda motorne i prateće industrije;***
- sprečavanje uvoza nehomologovanih (možemo reći i nebezbednih) proizvoda, odnosno zaštita domaćeg tržišta od nekvalitetnih uvoznih i domaćih proizvoda;***
- aktivno uključivanje domaćih naučnih i razvojno-proizvodnih kapaciteta u savremene trendove tehnološkog i normativnog karaktera, itd.***

HOMOLOGACIJA VOZILA

Trenutno postoji 163 UN Pravilnika, od kojih je naša država prihvatila preko 60. Ispunjavanje zahteva usvojenih UN Pravilnika je obaveza za sve domaće proizvode i proizvode iz uvoza na koje se određeni UN Pravilnik odnosi. Homologacija se mora obaviti pre stavljanja u promet vozila, opreme i delova koji su proizvedeni kod nas, odnosno pre uvoza istih. Sprovođenje kompletne procedure vezane za homologaciju vozila, opreme i delova u Republici Srbiji je u nadležnosti Agencije za bezbednost saobraćaja.